

SIVILOMBUDET

STATSFORVALTAREN I ROGALAND
Postboks 59 Sentrum
4001 STAVANGER

Vår referanse
2022/5453

Deres referanse
2022/5919

Vår saksbehandler
Andreas Dalaker

Dato
12.01.2023

Undersøkelse - detaljregulering for Nye Veavågen skole

Vi viser til tidligere korrespondanse i saken, sist Statsforvalteren i Rogalands brev 18. november 2022, med oversendelse av saksdokumenter.

Vi har mottatt en klage fra Naturvernforbundet i Rogaland. Klagen gjelder Statsforvalterens vedtak 20. august 2022, som stadfestet Karmøy kommunes detaljreguleringsvedtak 15. november 2021 for Nye Veavågen barneskole. Naturvernforbundet har begjært vedtaket omgjort. I brev 14. november 2022 tok ikke Statsforvalteren begjæringen til følge. I samme brev besluttet Statsforvalteren å gi reguleringsvedtaket utsatt iverksetting frem til Sivilombudet har tatt stilling til klagen fra Naturvernforbundet.

I klagen hit gjør Naturvernforbundet i Rogaland gjeldene at reguleringsplanprosessen bryter med norsk miljø- og forvaltningslovgivning. Naturvernforbundet skriver blant annet at kunnskapsgrunnlaget er mangelfullt, at planen skulle vært konsekvensutredet, at vurderingen av naturmangfoldloven §§ 7-12 ikke er i tråd med lovens krav og at alternativvurderingene av skoletomt ikke i tilstrekkelig grad har tatt hensyn til naturverdier. En kopi av klagen ligger vedlagt.

Etter en gjennomgang av klagen og sakens dokumenter, har vi funnet grunn til å be Statsforvalteren om å redegjøre nærmere for enkelte sider av saksbehandlingen av denne saken.

Slik ombudet forstår saken, har det i tidsrommet mellom kommunens reguleringsplanvedtak og Statsforvalterens klageavgjørelse blitt gjort flere funn av naturverdier i og i nærheten av planområdet. I vedtak 20. august 2022 på side 3 skrev Statsforvalteren følgende om dette:

«Etter at planen ble vedtatt er det gjort nye funn av naturverdier, som man ikke tidligere var klar over. Statsforvalteren kan likevel ikke se at kunnskapsgrunnlaget var utilstrekkelig da planen ble vedtatt. Ved svært grundige undersøkelser kan det gjøres funn nærmest hvor som helst, men dette betyr ikke at det etter loven alltid vil være krav om svært omfattende naturundersøkelser. Statsforvalteren viser til at kunnskapsgrunnlag skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet jf. nml. § 8 annet ledd annet punktum.»

Videre skrev Statsforvalteren i omgjøringsvurdering 14. november 2022 på side 1 og 2:

«Statsforvalteren er i utgangspunktet enig med klager i at kunnskapsgrunnlaget om naturmangfold på vedtakstidspunktet ikke var tilfredsstillende. Dette er klargjort ut fra de funn som er gjort i planområdet i ettertid. På vedtakstidspunktet var ikke dette kjent. (...) Ut fra hva som var kjent på vedtakstidspunktet kan ikke Statsforvalteren se at kommunen hadde grunn til å foreta mer grundige undersøkelser. Kommunens utredning må dermed vurderes som tilfredsstillende på vedtakstidspunktet. Ut fra hvilke naturverdier som var kjent på vedtakstidspunktet forelå det heller ikke plikt til konsekvensutredning.»

Slik ombudet leser Statsforvalteren, synes de nye opplysningene om naturverdier kun å ha blitt vurdert i forbindelse med spørsmålet om kunnskapsgrunnlaget var tilstrekkelig på tidspunktet for kommunens reguleringsplanvedtak, jf. naturmangfoldloven § 8.

Klageinstansens prøvingskompetanse fremgår av forvaltningsloven § 34 andre ledd første punktum: «Tas klagen under behandling, kan klageinstansen prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye omstendigheter».

Innholdet i denne bestemmelsen er blant annet nærmere omtalt av Woxholth, *Forvaltningsloven med kommentarer*, 5. utgave, 2011, på side 554-555:

«Det er sikker rett at klageinstansen har en plikt til å foreta en *selvstendig* vurdering av sakens rettslige, faktiske og skjønnsmessige sider (...) Klageinstansen har plikt til å ta i betraktning opplysninger som er nye i forhold til førsteinstansens behandling av saken, dvs som er fremkommet i ettertid».

Se også Bernt og Rasmussen, *Frihagens forvaltningsrett Bind 1*, 2. utgave, 2010, side 316:

«Klageinstansens behandling av klagen er ikke bare en kontroll med og prøving av underinstansens vedtak. Klagesaken er ikke begrenset til det som forelå da underinstansen traff sitt vedtak. Når klageinstansen [gjør] sine vurderinger, skal den også ta hensyn til nye omstendigheter helt frem til klagesaken avsluttes. Det er med andre ord mulig at klager får medhold selv om klageinstansen legger til grunn at underinstansens vedtak var det riktige slik saken sto da det ble truffet.»

I reguleringsplansaker er Statsforvalterens kompetanse noe begrenset, jf. Kommunal- og arbeidsdepartementet og Miljøverndepartementets rundskriv T-8/86. Det fremgår imidlertid her at Statsforvalterens klagebehandling innebærer full prøving av alle sider av reguleringsplanen. Videre har ombudet i uttalelse 1. mars 2010 (SOM-2009-1402) lagt til grunn at Statsforvalteren også i disse sakene har plikt til å foreta en reell og selvstendig overprøving av sakens faktiske, rettslige og skjønnsmessige sider.

På bakgrunn av dette ber vi Statsforvalteren om å besvare følgende spørsmål:

1. Mener Statsforvalteren at prøvingen av Karmøy kommunes reguleringsplanvedtak i vedtak 20. august 2022 er i tråd med de krav som kan utledes av forvaltningsloven § 34 andre ledd? Mener Statsforvalteren at det er foretatt en fullstendig ny prøving av saken og ikke kun en gyldighetsprøving av kommunens vedtak? I denne sammenheng ber vi Statsforvalteren redegjøre nærmere for i hvilke sammenhenger de nye opplysningene om naturverdier er vurdert.
2. Mener Statsforvalteren at planen er tilstrekkelig utredet etter forvaltningsloven § 17 dersom de nye opplysningene om naturverdier legges til grunn for vurderingen?
3. Har Statsforvalteren vurdert om de nye opplysningene medfører at planen krever konsekvensutredning etter plan- og bygningsloven § 4-2 og konsekvensutredningsforskriften?
4. Har Statsforvalteren vurdert om kommunens vurderinger av naturmangfoldloven §§ 8-12 er tilstrekkelige og i tråd med den faktiske situasjonen i området, ut ifra det man nå vet om denne?

Vi ber om et svar på denne undersøkelsen innen **9. februar 2023**.

For sivilombudet

Annette Dahl
avdelingssjef

Andreas Dalaker
rådgiver

Dette brevet er godkjent etter gjeldende interne rutiner, og har derfor ikke håndskrevet underskrift.

Vedlegg

1 Klage fra Naturvernforbundet i Rogaland

Kopi til:
Naturvernforbundet i Rogaland
(Att: Erik Thoring)